

A Fővárosi Ítéltábla a Törös Ügyvédi Iroda által képviselt **Magyar Állam** felperesnek a dr. Szabó Péter ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. augusztus 31. napján kelt 29.P.25.525/2016/23. számú ítélete ellen az alperes által 24. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti és azt helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 407.600.- (négy százhetezer-hatszáz) Ft fellebbezési illetéket és a felperesnek 15 nap alatt 100.000.- (százezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az eljárás félbeszakadását követően a felperes mint a **M. Bt** perbeli jogutódja keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 5.094.703 Ft, és ennek 2008. augusztus 26. napjától a kifizetés napjáig számított, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatának és a perrel felmerült költségeknek a megfizetésére a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt.) 30. § (2) bekezdése alapján. Keresetét arra alapította, hogy az alperes mint a megszűnt társaság volt vezető tisztségviselője köteles lett volna elszámolni a felszámolás alá került cég vagyonával, melyet azonban elmulasztott, a felelősségét azonban elismerte. Az alperes jogellenes, felróható magatartásával a társaságnak a keresetben megjelölt összegű kárt okozta.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes követelése elévült, ezenkívül érdemben is vitatta a követelés jogalapját. Előadta, hogy a házipénztárban a felszámolás elrendelésekor nem volt pénz, mivel azt a cég tevékenysége során felhasználták. A cégnek több kintlevősége volt, amelyet nem tudtak behajtani, ezért vált fizetésekképtelenné.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperes javára 5.094.703 Ft-ot és ennek 2008. augusztus 26. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperes javára 15 napon belül bruttó 254.000 Ft perköltséget, valamint az állam külön felhívására 458.482 Ft eljárási és ellentmondási illetéket.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a **M. Bt.**-nek 2004. január 16. napjától a felszámolás elrendeléséig a vezető tisztségviselője és a beltagja az alperes volt.

A felperesi jogelőd felszámolását 2007. február 12-ei időponttal rendelte el a Fővárosi Bíróság 9.Fpk.01-06-006607/8. számú végzésével. Az alperes a felszámolónak átadta az általa aláírt tevékenységet záró mérleget. Eszerint a felszámolás kezdő időpontjában a felperes rendelkezésére állt 7.119.000 Ft pénzeszköz. Az alperes ezen pénzeszközzel a felszámoló felé nem számolt el. A felszámolási eljárásban hitelezői igényt jelentett be az APEH Közép-Magyarországi Regionális Igazgatósága 5.094.703 Ft és kamatai erejéig.

Az alperes ellen a felszámoló feljelentése alapján büntetőeljárás indult. A nyomozást a Budapesti XIV. és XV. kerületi Ügyészség megszüntette, tekintettel arra, hogy csődbűncselekmény nem valósult meg.

A **M. Bt** felszámolója útján fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő Mráv József kötelezettel szemben azon a címen, hogy mint vezető tisztségviselőt kártérítési felelősség terheli 7.119.000 Ft tőke és kamatai tekintetében. A fizetési meghagyással szemben a kötelezett ellentmondással élt, így az eljárás perré alakult. Az eljárás félbeszakadását követően a **Magyar Állam** képviselőjében eljáró **M.N.V. Zrt.** bejelentette, hogy az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóságát megillető 5.094.703 Ft követelést átvette, így a követelés a **Magyar Állam** tulajdonába került. A felperes felszámolását egyszerűsített módon befejező és az adóst megszüntető határozatban a bíróság úgy rendelkezett, hogy az adóst megillető 7.119.000 Ft névértékű igényből az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság részére 5.094.703 forint követelést átad.

A fenti tényállás alapján az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta. Kifejtette, hogy a régi Ptk. 324. § (1) és a 327. § (1) bekezdése alapján a felperes követelése nem évült el. A követelés elévülését a cég felszámolója által indított fizetési meghagyásos eljárás megszakította. Az elévülési határidő kizárólag az eljárás jogerős befejezését követően veszi újra kezdetét. A félbeszakadás nem minősül a per jogerős befejezésének.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a régi Gt. 30. § (2) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelőssége megállapítható, mivel a tevékenységet záró mérlegben szereplő vagyonelemekkel nem tudott elszámolni, ezzel a cégnek kárt okozott. Rámutatott arra, hogy az alperes az egyszerűsített beszámoló aláírásával annak tartalmaért felelősséget vállalt, teljes bizonyító erejű magánokiratban felelősségét elismerte. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy milyen módon került sor a pénzeszköz elköltésére, illetve a számviteli fegyelem betartására, mivel az alperes tartozás elismerő nyilatkozatot tett. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a hiányzó pénzeszközöket átadta, illetve a hiányért egyéb okból nem tartozik felelősséggel. A kihallgatott tanú csak azt tudta megerősíteni, hogy a házipénztárban már nem volt meg az a készpénz, amely a mérlegben és a könyvekben feltüntetésre került.

Az elsőfokú bíróság nem osztotta azon alperesi érvelést, mely szerint a felelősséget elismerő nyilatkozat csak arra vonatkozott, hogy a hiány könyvelési hibából ered. A nyilatkozat megszővegezése ugyanis arra utal, hogy az ügyvezető a házipénztárban meglevő pénzösszeg hiánya miatt vállal felelősséget. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy az alperes büntetőjogi felelőssége nem azonos a polgárjogi felelősségével.

Az elsőfokú bíróság a felperesi jogi képviselő munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak szerint határozta meg és azt a 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte. A pervesztességére tekintettel az

alperest kötelezte a felperes és jogelődje illetékmentessége folytán le nem rótt illeték, valamint az alperes által az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt ellentmondás illetékének viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását indítványozta. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül állapította meg akkor, amikor úgy értékelte, hogy a felszámolóbiztos részére tartozás elismerő nyilatkozatot tett. A felszámolóbiztos egy előre megszövegezett nyilatkozatot íratott alá vele, amelyben valóban az szerepelt, hogy a házipénztárban lévő összeget nem adta át részére. Azonban nem a tartozását ismerte el, hanem azt, hogy a pénzt nem adta át a felszámoló részére. Ennek megfelelően az elsőfokú eljárásban csak azt kellett bizonyítania, hogy vezető tisztségviselőként úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A házipénztárban ténylegesen pénz soha nem volt, az a könyvelés során úgy "keletkezett", hogy a könyvelt bevételek és a könyvelt kiadások különbözeteként jött létre. Ezt erősítette meg a perben kihallgatott **M. F.** is. A személyes illetékfeljegyzési jogára tekintettel az alperes fellebbezéséhez illetéket nem rótt le.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását indítványozta. A perköltségét az őt képviselő ügyvéd munkadíjában jelölte meg, amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján kért megállapítani azzal, hogy az ügyvédi iroda áfa-körbe tartozik.

A felperes kiemelte, hogy az alperes elismerte a felelősségét a körben, hogy a házipénztárba könyvelt vagyonelemekkel nem tudott elszámolni. Sérelmezte, hogy az alperes fellebbezésében sem tett olyan nyilatkozatot, amely arra vonatkozott volna, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben egy vezető tisztségviselőtől elvárható. A gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének felelőssége körében hivatkozott a BDT2012. 2788., valamint a BH2017. 192. szám alatt megjelent eseti döntésekre.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság 29.P.26.138/2008/1. számú végzésével állapította meg az eljárás félbeszakadását. Ezt követően 7. sorszám alatti végzésében állapította meg a **Magyar Állam** mint felperesi jogutód részvételét a perben a jogelőd által érvényesített 7.119.000 Ft kártérítési igényből 5.094.703 Ft erejéig. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette és maga is részítéletet hozott a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 213. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezésére tekintettel a másodfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes által 2007. december 4. napján aláírt nyilatkozat tartozás elismerő nyilatkozatnak tekinthető-e; az alperes vezető tisztségviselőként úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható; felróható-e az az alperesnek, hogy a kiadások bizonylatolása hiányosan történt meg.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a per szempontjából releváns és a fellebbezéssel is érintett kérdésekben helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel ugyan nem teljesen ért egyet a másodfokú bíróság, azonban az ügy érdemében hozott döntésével igen.

Arra alappal hivatkozott az alperes a fellebbezésében, hogy a 2007. december 4. napján kelt nyilatkozat nem minősül tartozáselismerésnek. Ezen nyilatkozatában az alperes pusztán azt ismerte

el, hogy felelős azért, hogy a **M. Bt.** házipénztárába a megfelelő összeget nem tudta befizetni. A tartozáselismerés olyan egyoldalú címzett nyilatkozat, amely meghatározott személyhez szól. A nyilatkozatban a nyilatkozó fél közli, hogy kötelezettsége áll fenn a nyilatkozat címzettjével szemben. A fenti nyilatkozat ezeknek az egyértelmű kritériumoknak nem felel meg, így nem minősül a régi Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerésnek.

A régi Gt. 30. § (2) bekezdésére, valamint a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésére alapított kereset kapcsán az elsőfokú bíróság a 29.P.25.525/2016/4. számú jegyzőkönyv tartalma szerint a régi Pp. 3. § (3) bekezdésnek megfelelően tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségeikről és a bizonyítandó tényekről. Tájékoztatta az alperest arról, hogy mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben egy ilyen tisztséget betöltő személytől általában elvárható lett volna.

Azt a tényt az alperes sem tette vitássá, hogy a társaság tevékenységet lezáró mérlegét ő írta alá. A mérleget aláíró vezető tisztségviselő a mérlegben foglalt adatok tartalmáért felelősséggel tartozik és nem fogadható el védekezésül az, hogy a mérleg valóságtartalmát nem vizsgálta, avagy a bizonylatolás nem a számviteli szabályok szerint történt. Az alperes az általa aláírt tevékenységet lezáró mérleg adataival szemben hivatkozott arra, hogy saját jogellenes magatartása miatt a házipénztárban szereplő pénzkészlet már nem állt a rendelkezésre a felszámolás kezdő időpontjában, azaz saját felróható magatartására hivatkozott előnyök szerzése végett, amely a régi Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakkal ellentétes, így azt az elsőfokú bíróság helyesen nem vehette figyelembe. Ezen túl az alperes a bíróságnak a régi Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatása és a régi Pp. 141. §-ában írt jogkövetkezményekre történő figyelmeztetése ellenére sem tett eleget bizonyítási kötelezettségének. Nem bizonyította azt az általa állított tényt, hogy a házipénztárból munkavállalókat fizetett ki, avagy a cég tartozásait törlesztette.

A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a felszámolás alá került gazdasági társaság vezető tisztségviselőjét kártérítési felelősség terheli, mert a tevékenységet záró mérlegben feltüntetett vagyont nem adta át a felszámolónak, illetve azzal nem tudott elszámolni (BH2017. 192.).

A fenti indokok alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét részítéletnek tekintette és azt helybenhagyta a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az alperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért az ítéletábra őt kötelezte a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 407.600 Ft fellebbezési illeték megfizetésére a régi Ptk. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A felperes javára megállapított perköltség az őt képviselő ügyvéd munkadíja, amelyet a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján állapított meg. Az ügyvédi munkadíj mérséklése során figyelembe vette a jogi képviselő által előterjesztett beadvány tartalmát, valamint azt, hogy jogi képviselő egy másodfokú tárgyaláson vett részt.

Budapest, 2018. április 11.

Dr. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő